

Hinta-alue selvitys

Markkinatoimikunta 30.9.2009

Juha Hiekkala

P1- siirron epävarmuus kasvaa 2010-luvulla

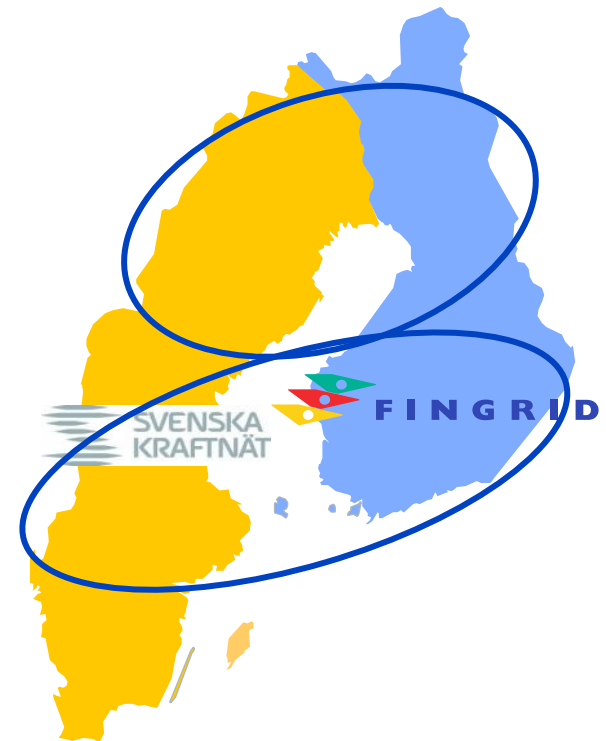
- P1-leikkauksen siirtokyky rajoittaa siirtoa etelästä pohjoiseen kuivina vesivuosina, ja märkinä vuosina pohjoisesta etelään
- siirron epävarmuudet ja volatilitteetti lisääntyvät
 - tuulivoima
 - Venäjän siirron markkinaehtoisuus ja mahdollinen kaksisuuntaisuus
 - Estlink 2
 - Etelä-Ruotsin verkkovahvistukset ja Ruotsin jako hinta-alueisiin (snitt 2)
- kolmas vaihtosähköyhteys Pohjois-Ruotsiin kasvattaa P1-siirtoa -> uusi 400 kV P1-yhteys länsirannikolle
- uudet yhteydet Manner-Eurooppaan pienentävät vesivuosisvaihtelun merkitystä vuosikymmenen lopun myötä

=>normaalit vesivuodet pääsääntöisesti hoidettavissa, mutta erityisesti poikkeukselliset vesivuodet aiheuttavat P1-haasteita 2010-luvulla

Toistaiseksi ei edellytyksiä yhteispohjoismaisille hinta-alueille

- vaihtoehdot tarkasteltu yhdessä Svenska Kraftnätin kanssa
 - yhtenevyyden ylläpitäminen erityisen vaikeaa, kun yksi yhteys poissa käytöstä
 - Norjan ja Suomen vesitilanne ei korreloi riittävästi
 - vastakauppakustannukset voivat nousta hyvin suuriksi
 - ei vaikuta toteuttamiskelpoisilta
- pohjoisten alueiden yhdistettävyyys tarkasteltava uudelleen kolmannen 400 kV vaihtosähköyhteyden myötä

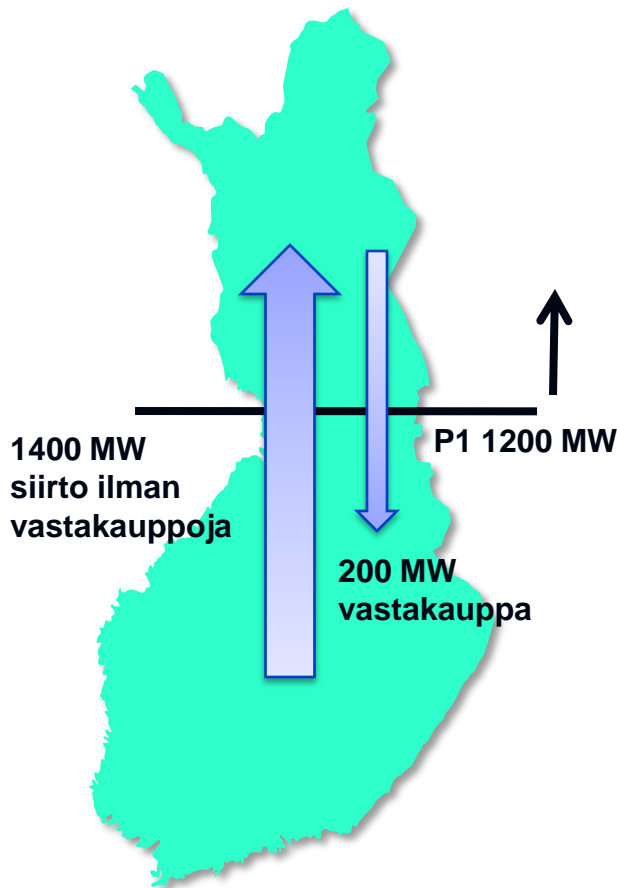

Sisäisten rajoitusten siirto hinta-aluerajalle

- laajamittaisena heikentää markkinoiden tehokkuutta
- EU-lainsäädäntö ei määrittele yksiselitteisesti missä määrin rajalle siirto on hyväksyttävää
 - ≈ mahdollista, mikäli minimoit aiheutuvan haitan yhteismarkkina-alueella
- komission päätös Ruotsin tapauksessa näyttää suuntaa tuleville linjauksille
- jossain määrin mahdollista myös tulevaisuudessa, mutta tällöin TSO:n perusteltava se huolellisesti
 - nykykäytäntö ei liene mahdollinen ainakaan pitkällä aikavälillä
 - läpinäkyvyyttä lisättävä
 - tulee osoittaa välttämättömyys ja tehokkuus muihin vaihtoehtoisiin menetelmiin nähden

=> nykyinen toimintamalli vaatii muutosta

P1-vastakauppaa kehitettävä

- nykyisin lähes kaikki vastakaupat toteutetaan säätömarkkinoilla
- laajamittaisen tuulivoimatuotannon myötä säädön tarve lisääntyy -> säätötarjousten riittävyys koetuksella
- vastakaupan merkittävä lisääminen vaatii uusia toimintamalleja
- P1-vastakauppa voitaneen nostaa noin 300 MW tasolle
- vastakaupalla ei ole teknis-taloudellisesti mielekästä poistaa kaikkia P1-rajoituksia

P1-vastakaupan kehittäminen vaatii yhteistyötä

Mikäli resurssit saadaan hyödynnettyä tehokkaasti ja markkinaehtoisesti, P1-vastakauppa voitaneen nostaa noin 300 MW tasolle

- markkinatoimijoiden ja FG:n yhteinen haaste saada käytettävissä olevat resurssit markkinoille
- uusi säätösähkömarkkinoita täydentävä markkina?
 - kapasiteetti ja kuorma, joka pystyy nopeahkoihin tehomuutoksiin, mutta ei sovellu säätösähkömarkkinoille
- tuulivoima alassäätöresurssina?
- yhteistyö naapurimaiden TSOiden kanssa välttämätöntä
- vastakauppakustannukset 1 – 9 M€/a
- vastakaupan toteutukseen lisää läpinäkyvyyttä

Hinta-alueet ratkaisuvaihtoehtona

- vaihtoehtoa ei voida sulkea pois, sillä merkittäviä epävarmuuksia liittyy
 - markkinasääntöjen tulkintaan ja kehittymiseen (esim. rajalle siirto)
 - siirtojen kehittymiseen ja volatiliteettiin (mm. uusi tuotanto, tuonti ja vienti)
- markkinatoimijoiden on syytä ottaa huomioon mahdollinen siirtyminen hinta-aluemalliin uusiessaan järjestelmiä ja tehdessään pitkiä sähkösopimuksia
- hinta-alueratkaisuun siirtymisestä informaatio markkinoille riittävästi etukäteen => siirtymäkausi 1 – 3 vuotta
- vastakaupalla voitaisiin poistaa tilapäisluonteisia rajoituksia ja lisätä alueiden yhtenäisyyttä myös hinta-aluejakoa sovellettaessa

Näkemyksiä toivotaan

- P1-vastakauppa vaatii kehittämistä
 - säätömarkkinoiden ja muun vastakauppaan soveltuvan tarjonnan aktivointi, miten?
 - uusi säätösähkömarkkinoita täydentävä markkina?
 - kapasiteetti ja kuorma, joka pystyy nopeahkoihin tehomuutoksiin, mutta ei sovellu säätösähkömarkkinoille
 - tuulivoima alassäätöressurssina?
- mikäli hinta-alueisiin päädytään
 - Vastakaupan rooli - lisätä alueiden yhtenäisyyttä?
- varautuminen mahdollisiin hinta-alueisiin?
 - järjestelmiä uusittaessa
 - pitkät sähkösopimukset
- muuta?

